

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum ritus circumcisionis fuerit conueniens? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

nienter solis maribus competebat. Peccatum etiam originale, contra quod specialiter circumcisio ordinabatur, a patre trahitur, non a matre: ut in secunda parte dictum est *. Sed baptifinus continet virtutem Christi, qui est vniuersalis causa salutis omnium, & remissionis omnium peccatorum.

ARTIC. III.

Utrum ritus circumcissionis fuerit conueniens?

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod ritus circumcissionis non fuerit conueniens. Circumcisio enim (sicut dictum est *) fidei quædam professio est. Sed fides in vi apprehensiuæ existit, cuius operationes maximè apparent in capite. Ergo magis debuit signum circumcissionis dari in capite quam in membro generationis.

¶ 2. Præterea, Ad usum sacramentorum assumimus ea, quorum est communior usus: sicut aquam ad abluendum, & panem ad reficiendum. Sed ad incidendum cõmunius utimur cultello ferreo quam petri- no. Ergo circumcisio non debuit fieri cultello petri- no.

¶ 2. Præterea, Sicut baptifinus instituitur in remedium originalis peccati, ita etiam circumcisio: si- cut Beda dicit *. Sed baptifinus non differtur vsque ad octauum diem (ne pueris periculum damnationis immineat propter originale peccatum, si nondum baptizati decedant), quandoque etiam traditur baptifinus post octauum diem. Ergo circumcissioni nõ de- buit determinari octauus dies, sed debebat quandoq; præueniri, sicut etiam quandoque tardabatur.

SE D contra est, quod Roman. 4. super illud, Et signum accepit circumcissionis, determinatur in glossa * prædictus circumcissionis ritus.

RESPONDEO dicendum, quod (sicut dictum est *) circumcisio quoddam fidei signum est, institutum à Deo, cuius sapientiæ non est numerus. Determinare autem conuenientia signa, est sapientiæ opus. Et ideo concedendum est, quod ritus circumcissionis fuit conueniens.

N 4 Ad

1. 2. q. 81.
a. 5. ad 2
¶ ar. 1.
ad 2.

408

4. d. 1. q. 2
ar. 3. q. 1.
et a. 3. q.
2. ¶ 3. et
10. 7. le. 2
col. 5. ¶
Ro. 4. le. 2
co. 3.
* a. 1. ¶
2. huius
quæst.

*In ho. cir-
cumcis in
ter princ.
¶ me in
ho totius
anni re-
peries.*

*in gl. ord.
sup. illud
S. gnæ ac-
cepit cir-
cūcissionis
art præc.
huius q.*

Ad primum ergo dicendum, quod circumcisio conuenienter fiebat in membro generationis. Primo quidem, quia signum erat fidei, qua Abraham credidit Christum ex suo semine nasciturum. Secundo, quia erat in remedium peccati originalis, quod per actum generationis traducitur. Tercio, quia ordinabatur ad diminutionem carnalis concupiscentiæ, quæ præcipue in membris illis viget, propter abundantiam delectationis venereorum.

Ad secundum dicendum, quod cultellus lapideus non erat de necessitate circumcisionis: unde non inuenitur tale instrumentum præcepto diuino determinatum. Neque etiam communiter tali instrumento Iudæi utebantur ad circumcidendum, sicut neque modò vtuntur. Leguntur tamen aliquæ circumcisiones famosa, cultello lapideo factæ: sicut legitur Exod. 4. quod tulit Sephora acutissimam petram, & circumcidit præputium filij sui. & Iosue 5. dicitur, Fac tibi cultellos lapideos, & circumcide secundò filios Israel. Per quod figurabatur circumcisionem spiritualemente esse fiendam per Christum, de quo dicitur 1. Cor. 10. Petra autem erat Christus.

Ad tertium dicendum, quod octauus dies determinabatur circumcisioni: tum propter mysterium, quia in octaua ætate (quæ erit ætas resurgentium) quasi in octauo die perficietur per Christum spiritualis circumcisio, quando auferet ab electis non solum culpam, sed etiam omnem poenaliatam: tum etiam propter teneritudinem infantis ante octauum diem. Unde etiam de alijs animalibus Leuit. 22. præcipitur, Bos, ouis, & capra, cum genita fuerint, septem diebus erunt sub vberibus matris suæ: die autem octauo, & deinceps offerri poterunt domino. Erat autem octauus dies de necessitate præceptus: ita scilicet, quod octauum diem prætermittentes, peccabant etiam si esset sabbatum, secundum illud Ioan. 7. Circumcisionem accipit homo in sabbatho, vt non soluat lex Moyfi. Non tamen erat de necessitate sacramenti:

ti:

ti: quia si aliqui omittebant octauum diem, postea poterant circumcidi. Quidam etiam dicunt, quod propter periculum imminentis mortis, poterat octauus dies præueniri. Sed hoc nec ex auctoritate scripturæ, nec ex consuetudine Iudæorum haberi potest. Vnde melius dicendum est, sicut etiam Hug. * de san. Viſto. dicit, quod octauus dies nulla necessitate præueniebatur. Vnde super illud Prouerb. 4. Vnigenitus eram coram matre mea, dicit glo. † quod alius Bersabee paruulus, non computatur: quia ante octauum diem mortuus, nominatus non fuit, & per consequens nec circumcitus.

Potest col
ligi ex l.
1. de sac.
par. 12. c.
2.
† gl ordi.
ibid.

ARTIC. IV.

Vtrum circumcisio conferret gratiam iustificantem?

409

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod circumcisio non conferebat gratiam iustificantem. Dicit enim Apostolus Galat. 2. Si ex lege est iustitia, Christus gratis mortuus est, id est, sine causa. Sed circumcisio erat quædam obligatio legis implendæ: secundum illud Gal. 5. Testificor omni homini circumcidenti se, quoniam debitor est vniuersæ legis faciendæ. Ergo si ex circumcissione est iustitia, Christus gratis, id est sine causa, mortuus est. Sed hoc est inconueniens. Non ergo ex circumcissione erat gratia iustificans à peccato.

Sup. q. 62
art. 6. ad
3. & 4. d.
1. q. 1. a. 4.
& ver. 9.
28. art. 2.
ad 12. &
Ro. 4. lo. 5
co. 1. f.

¶ 2. Præterea, Ante institutionem circumcissionis sola fides ad iustificationem sufficiebat: dicit enim Greg. † in Mora. Quod apud nos valet aqua baptismatis, hoc egit apud veteres pro paruulis sola fides. Sed virtus fidei non est imminuta per mandatum circumcissionis. Ergo sola fides paruulos iustificabat, & non circumcisio.

li. 4. c. 7.
cir. med.

¶ 3. Præterea, Iosue 5. legitur, quod populus, qui natus est in deserto per quadraginta annos, incircucisus fuit. Si ergo per circumcissionem auferebatur peccatum originale, videtur quod omnes qui in deserto mortui sunt, tam paruuli, quam adulti, fuerint damnati.

Et